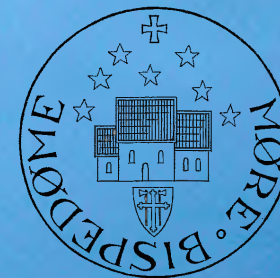

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedøme

KYRKJE OG KULTURSKATT

KYRKJE OG KULTURSKATT

*I Møre bispedøme er det 119 kyrkjer:
(35 på Nordmøre, 35 i Romsdal og 49 på Sunnmøre)*

*Kyrkjene er sokna sin eigedom og samlingsstad –
og på same tid kulturskattar.*

Mange av kyrkjene ligg på stader som har kyrkjetradisjon tusen år tilbake.

*I skjæringspunktet mellom
vinkelslipar og teologi*

KYRKJENE I MØRE

Mellom dei 119 kyrkjene i Møre bispedøme er 61 kyrkjer listeførte av Riksantikvaren som verneverdige.

9 av kyrkjene er freda etter kulturminnelova.

Dei freda og listeførte kyrkjene er rekna som spesielt verdfulle og er underlagt eit strengare verneregime enn dei andre kyrkjene.

GODKJENNINGSMYNDE

Biskop er godkjenningssmynd for saker som rører ved kyrkjer og kyrkjene sine nære omgjevnader.

Kyrkjelov og kyrkjerundskrivet T-3/2000 er grunnlaget for rådgiving og saksbehandling.

§§

Forvaltninga skjer i eit samspel med sokn, fellestråd, Riksantikvar og fylkeskonservator.

KYRKJEBYGGET

KYRKJEBYGGET

Alle endringar på kyrkjebygga (endringar i fasade og interiør, ombygging, utviding, osv.) blir saksbehandla av biskopen etter kyrkelova § 21.

Alle tiltak i samband med dei 61 listeførte kyrkjene i Møre krev løyve frå biskopen etter råd frå Riksantikvaren.

Alle tiltak knytte til dei 9 freda kyrkjene i Møre krev løyve frå Riksantikvaren.

KYRKJETERIØRET

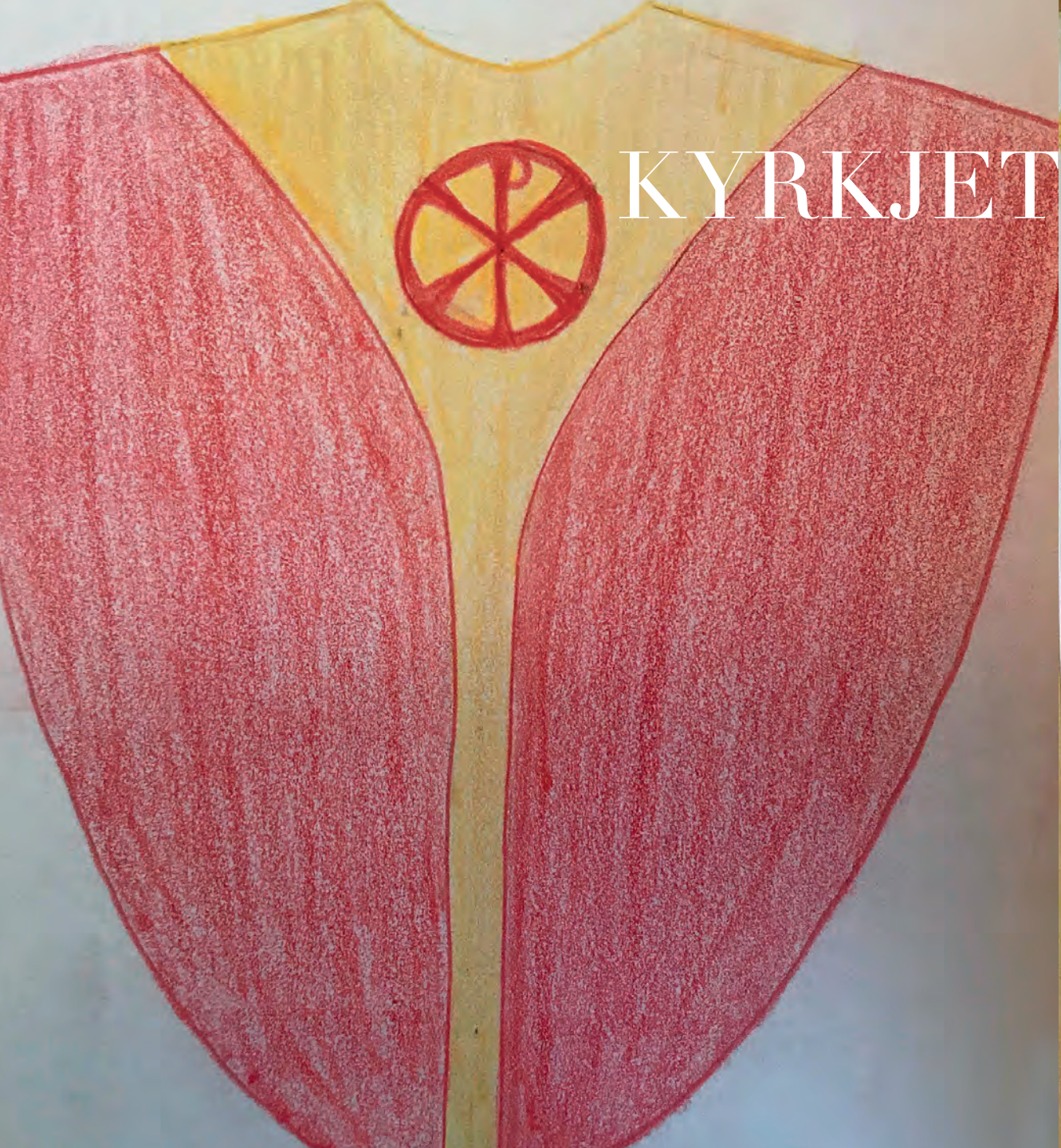
KYRKJEINTERIØRET

Alle endringar i inventar og utstyr i kyrkjene blir saksbehandla av Møre biskop etter kyrkelova § 18.

Alle tiltak i samband med dei listeførte kyrkjene krev løyve frå biskopen etter råd frå Riksantikvaren.

Alle tiltak knytte til dei 9 freda kyrkjene krev løyve frå Riksantikvaren.

KYRKJETEKSTIL

KYRKJETEKSTIL

Møre biskop saksbehandlar etter kyrkjelova § 18 alle søknader knytte til liturgiske klær og kyrkjelege tekstil.

Sokn som vil anskaffe ny messehaketil kyrkja må søkje biskopen om dette.

Sokn som vil kjøpe inn nye preikestol-klede, lesepultklede eller ny løpar til kyrkjerommet, må søke om dette.

Prestar, kateketar og diakonar som vil få laga eigen stola skal søkje biskopen om dette.

GRAVPLASS

GRAVPLASS

Det er sokna som eig gravplassane i kommunen og kyrkjeleg fellestråd som fastset vedtekter og forvaltar gravplassene.

Vedtektene skal godkjennast av bispedømmerådet etter gravferdslova.

Ved alle større endringar på gravplass, som t.d. utviding eller bygning på gravplass, skal fellestrådet søkje bispedømmerådet om godkjenning.

Bispedømmerådet skal også godkjenne ferdig opparbeidd gravplassareal.

GRAVPLASS

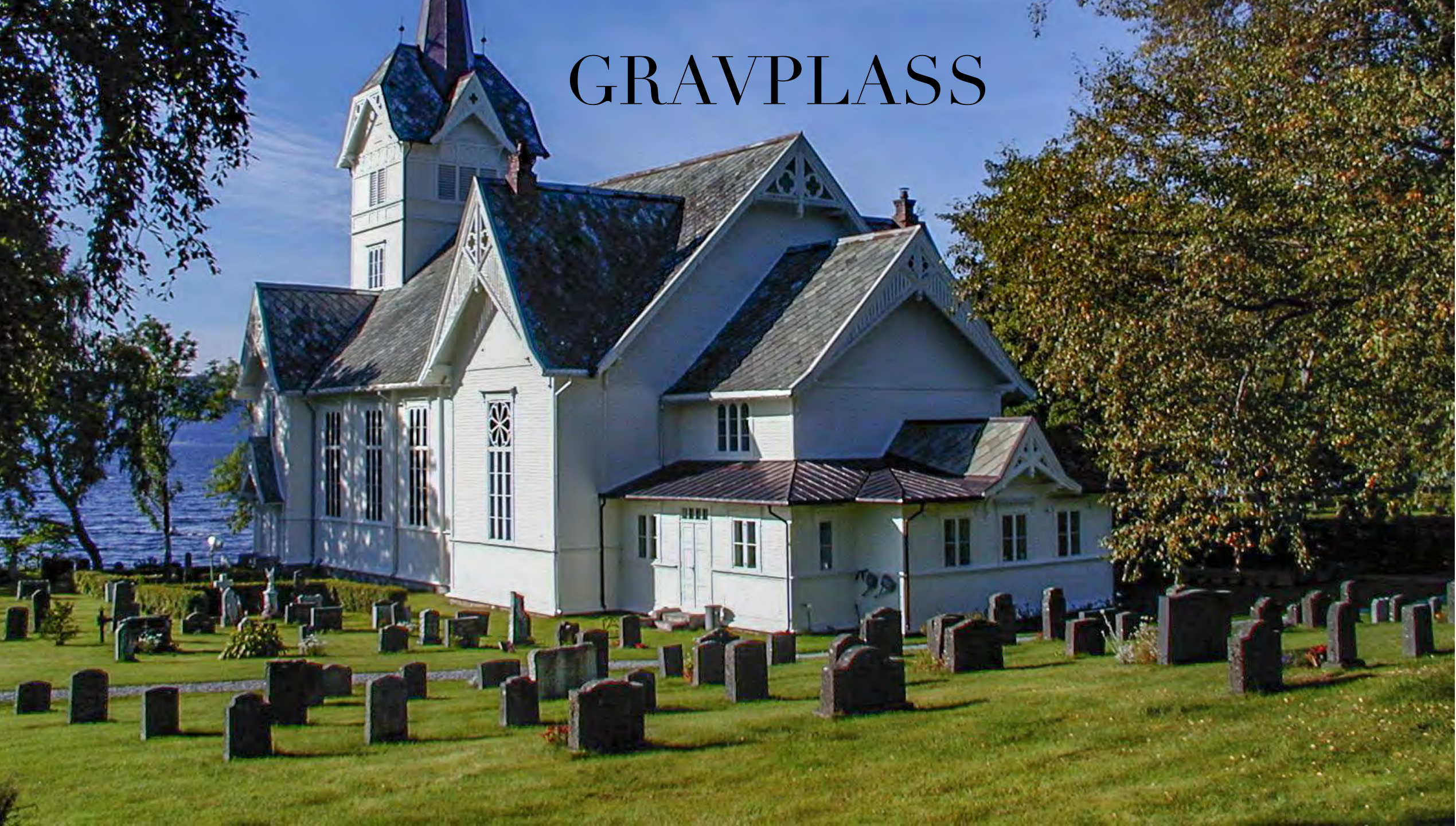
*Bispedømeråd er godkjenningensmynde
for saker som rører ved ved gravplass.*

*Gravferdslov med tilhøyrande forskrift
er grunnlaget for rådgiving og
saksbehandling.*

§§

*Forvaltninga skjer i eit samspel med
fellesråd og nasjonal rådgivar gravplass*

GRAVPLASS

GRAVPLASS

*«Anlegg, utvidelse, nedleggelse eller annen vesentlig endring av gravplass og bygninger på gravplass kan ikke skje uten etter tilslutning fra kommunen og med tillatelse fra bispedømmerådet.
Bispedømmerådet kan sette vilkår for tillatelsen»*

(Gravferdslova § 4)

SAMARBEID

Rådgivar kyrkjeforvaltning i Møre bispedøme samarbeider nært med kyrkjeverjene i kommunane om spørsmål kring kyrkjebygg, kyrkjerom, gravplass og kyrkja sitt nærområde.

Rådgivaren samhandlar også med Kyrkjerådet sine fagfolk innan kyrkjebygg og gravplass.

I mange saker må Riksantikvar høyrast – og i somme saker fylkeskonservatoren.

FAKTA KYRKJEFORVALTNING

Det er 10 freda kyrkjer i Møre:

**Edøy, Grip, Kvernes, Tingvoll, Rødven, Veøy, , Molde (2007),
Borgund, Giske, og St. Jetmund.**

Riksantikvaren saksbehandlar etter Kulturminnelova.

Biskopen saksbehandlar etter Kyrkjelova.

61 av dei 119 kyrkjene i Møre er **listeførte** av Riksantikvaren som særleg verneverdige. Biskop er saksbehandlar på slike saker, men Riksantikvaren skal uttale seg ved søknader om tiltak/endringar.

Fylkeskonservator uttalar seg (på vegner av RA) om tiltak i kyrkja sine nære omgjevnader, mellomaldergrunn (arkeologi etc.)

FAKTA KYRKJEFORVALTNING

Møre biskop behandla **årleg kring 60 kyrkjeforvaltningsaker**, t.d.:

Tiltak og endringar i korpartiet i kyrkja, flytting av kyrkjebenkar, nye puter i kyrkjebenkane, godkjenning av liturgiske klær og liturgiske tekstilar, nye høgtalarar/nytt lydsystem i kyrkja, ny belysning i kyrkja, nytt brannvarslingsanlegg, forbetring av toalettforhold, skifte/fornyning av golv, etablering/fornyning av rullestolrampe, søknad om å sette opp flaggstang, ny belysning og nytt dekke utanfor kyrkja, alle byggjetiltak nærare kyrkja enn 60 meter, låneopptak i det kyrkjelege fellesrådet.

Det blir også gitt ein del høyringsuttaler til kommunale arealplanar, eksterne tiltak nær kyrkja (nye vegar osv.)

Sakene som er handsama er knytte til tiltak over heile bispedømet.

FAKTA KYRKJEFORVALTNING

Møre bispedømeråd behandlar **årleg 25-30 kyrkjeforvaltningssaker**, t.d.:

- godkjenning av nye gravplassvedtekter
- utviding av gravplassar
- etablering av minnelundar
- fjerning av tre
- tiltak på kyrkjegardsmur
- m.m.

Nokre gonger behandlar bispedømerådet klager på enkeltvedtak i fellesråda.

